

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Харківської спеціалізованої
школи I-III ступенів № 17
Харківської міської ради
Харківської області
від 07 квітня 2020 року № 6

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Харківської спеціалізованої
школи I-III ступенів № 17
Харківської міської ради
Харківської області
від 07 квітня 2020 року № 118

Директор Оригінал підписано І.І.Касеко

Положення

про внутрішню систему забезпечення якості освіти Харківської спеціалізованої школи I-III ступенів № 17 Харківської міської ради Харківської області

I. Загальні засади

1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Харківської спеціалізованої школи I-III ступенів № 17 Харківської міської ради Харківської області (далі – Положення) розроблено відповідно до частини третьої статті 41 Закону України «Про освіту», розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».
2. Мета створення та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (далі-ВСЗЯО) полягає у постійному та послідовному підвищенні якості освіти на основі отримання об'єктивних даних про освітні та управлінські процеси у Харківській спеціалізованій школі I-III ступенів №17 Харківської міської ради Харківської області (далі – ХСШ 17).
3. Реалізація зазначеної мети передбачає розв'язання таких завдань:

- вибір та обґрунтування вимог (правил), критеріїв оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- створення системи показників для оцінки освітніх та управлінських процесів у ХСШ №17 відповідно до цілей та пріоритетів розвитку закладу, умов його діяльності та освітньої програми;
- здійснення оцінки показників освітніх та управлінських процесів у ХСШ №17, їх аналіз та інтерпретація;
- визначення шляхів підвищення якості освіти та підтримки розвитку закладу на основі аналізу результатів освітніх та управлінських процесів у ХСШ №17;
- надання допомоги учасникам освітнього процесу, спрямованої на підвищення якості освіти.

4. Процес створення та реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти ХСШ № 17 базується на таких принципах:

- орієнтація всієї діяльності закладу на реалізацію місії діяльності закладу та суспільства в цілому;
- безперервне удосконалення всіх процедур і процесів освітньої діяльності в напрямку поліпшення їх якості;
- постійна участь усіх учасників освітнього процесу в вирішенні проблем поліпшення якості освіти;
- побудова дієвої системи управління якістю освіти в закладі;
- створення системи мотивації поліпшення якості освіти в закладі для всіх учасників освітнього процесу;
- використання сучасних технологій освіти;
- створення ефективної системи моніторингу якості освіти;
- накопий підхід, як пріоритетна складова всіх процесів забезпечення якості освіти.

5. Внутрішня система забезпечення якості освіти включає:

- Стратегію і процедури забезпечення якості освіти;
- Системи та механізми забезпечення академічної доброчесності ;
- Критерії, правила і процедури оцінювання учнів;
- Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників;
- Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління школою.

6. Практична реалізація процедур забезпечення якості освіти в ХСШ № 17 відображується в річному та стратегічних планах роботи закладу

7. Відповідальність за впровадження ВСЗЯО в ХСШ № 17 покладається на директора.

8. Організація та координація роботи із забезпечення внутрішньої системи якості освіти покладається на заступників директора відповідно до розподілу посадових обов'язків.

II. Стратегія і процедури забезпечення якості освітньої діяльності ХСШ № 17

1. Складовими системи забезпечення якості освіти в закладі освіти є:

- стратегія та процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що можуть визначатися документами закладу освіти.
- механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

2. Основні стратегії і процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ХСШ № 17 спрямовані на:

2.1. застосування системи внутрішніх моніторингів для відстеження та коригування результатів освітньої діяльності (моніторинг навчальних досягнень учнів, моніторинг адаптації дітей у закладі, моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти тощо).

До складу системи внутрішнього моніторингу належать:

- система внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості освіти;
- система самооцінювання якості педагогічної та управлінської діяльності;

- система оцінювання навчальних досягнень учнів.

2.2. забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти та забезпечення публічності інформації про його діяльність.

Для ефективного управління ХСШ № 17 має бути забезпечена такими компонентами інформаційних систем, як:

- сучасна мережа Інтернет;
- технічне забезпечення (комп'ютерне, мультимедійне обладнання, цифрові засоби: проєктор, фотокамера, проєкційний екран, інтерактивна дошка тощо);
- ліцензовані програмні продукти, електронні освітні ресурси;
- єдиний інформаційний простір закладу (можливість спільного використання суб'єктами освіти наявних у системі електронних ресурсів);
- доступ до наявних освітніх веб-ресурсів (веб-сайти, блоги педагогів, сайт закладу освіти, платформа для дистанційної освіти);
- інформаційні ресурси навчального призначення (бібліотека, бази даних, інформаційні системи, програмне забезпечення, засоби зв'язку, комп'ютерні та телекомунікаційні мережі, радіо- та телеканали тощо).

2.3. створення в ХСШ № 17 інклюзивного освітнього середовища, що передбачає:

- організацію безбар'єрного простору (фізичну можливість та зручність потрапляння до школи, фізичну безпеку при пересуванні в ньому; можливість вільного отримання інформації про заклад освіти та освітні послуги, що надаються);
- облаштування ресурсної кімнати;
- забезпечення бібліотеки мультимедійними засобами для максимального наближення дітей до необхідних джерел інформації;
- застосування допоміжних технологій (пристрої для прослуховування, розширеної та альтернативної комунікації, принтери і дисплеї системи Брайля, інтерактивне обладнання - у разі потреби);
- створення комплексної системи заходів із супроводу учня з особливими освітніми потребами (корекційно-розвивальні заняття з практичним психологом, учителем-логопедом, учителем-дефектологом, учителем-реабілітологом);
- адаптацію та модифікацію типової освітньої програми або її компонентів (гнучкість програми, різні навчальні методики і проведення відповідного оцінювання, розробка індивідуальної програми розвитку);
- реалізацію просвітницьких заходів щодо формування толерантності, поваги до індивідуальних особливостей дітей, подолання ментальних бар'єрів у взаємодії, неупередженості та недопущення дискримінації;

- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у дітей з особливими освітніми потребами почуття поваги і власної гідності, усвідомлення своєї повноцінності та значущості у суспільстві.

2.4. професійне зростання керівних та педагогічних працівників;

2.5. забезпечення академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників і учнів;

2.6. забезпечення наявності в школі необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, створення комфортних та безпечних умов.

Для організації освітнього процесу в ХСШ № 17 мають бути наявні такі ресурси, як:

- Державний стандарт загальної середньої освіти;
- типові освітні програми;
- статут школи;
- стратегія розвитку школи;
- річний план роботи школи;
- освітня програма школи;
- штатний розпис школи;
- календарно-тематичне планування вчителів;
- методики та технології організації освітнього процесу;
- методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- колективний договір, що включає систему матеріального та морального заохочення;
- плани підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

2.7. запобігання та протидія булінгу (цькуванню), що передбачає:

- розроблення та оприлюднення правил поведінки здобувача освіти в школі;
- розроблення та оприлюднення плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в школі;
- розроблення та оприлюднення порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в школі;
- розроблення та оприлюднення порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в школі та відповідальності осіб, причетних до булінгу (цькування) тощо.

3. Методи збору інформації, інструменти та джерела отримання інформації:

3.1. Опитування:

- анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, учнів, батьків);
- інтерв'ю (з педагогічними працівниками, представниками учнівського самоврядування);

- фокус-групи (з батьками, учнями, представниками учнівського самоврядування, педагогами);

3.2. Вивчення документації:

- статистичні звіти, бухгалтерська документація, річний план роботи, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали тощо;

3.3. Моніторинг (діагностування):

- навчальних досягнень здобувачів освіти;
- педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять);
- освітнього середовища (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні та буфету, вплив середовища на навчальну діяльність тощо).

3.4. Аналіз даних та показників, які впливають на освітню діяльність:

- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- підсумкове оцінювання учнів;
- фінансування школи;
- кількісно-якісний кваліфікаційний склад педагогічних працівників тощо.

4. Для оцінки показників якості освіти у школі можуть бути використані такі підходи:

- кількісний,
- описовий,
- комбінований.

5. Узагальнення результатів вивчення здійснюється в залежності від мети проведення; комплексне оцінювання, як правило, здійснюється в кінці навчального року. ХСШ № 17 визначає свій рівень освітньої діяльності за чотирма рівнями якості:

- високий (76-100% відповідей «так» за таблицею 2);
- достатній (51-75% відповідей «так» за таблицею 2);
- рівень, що вимагає покращення (26-50% відповідей «так» за таблицею 2);
- низький (0-25% відповідей «так» за таблицею 2).

III. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

3.1. Педагогічні працівники ХСШ № 17 у своїй діяльності зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами загальної середньої освіти. Здобувачі освіти, зі свого боку, зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись академічної доброчесності, та досягати відповідного рівня результатів навчання.

3.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками закладу передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики, що використовуються в освітньому процесі, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- розгляд підготовлених до друку навчальних видань на засіданнях педагогічної ради школи;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

3.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, олімпіадних завдань тощо (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації (під час підготовки робіт для МАН, інших конкурсів і проєктів).

3.4. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

3.5. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- виключення з членів МАН України, учасників відповідних конкурсів і турнірів тощо.

3.6. Адміністрація ХСШ № 17 створює комісію з питань етики та академічної доброчесності.

3.7. Адміністрація школи ухвалює внутрішній документ «Положення про академічну доброчесність Харківської спеціалізованої школи І-ІІІ

ступенів №17 Харківської міської ради Харківської області» (наказ ХСШ 17 від 29.01.2020 №3) та оприлюднює його на офіційному сайті закладу освіти.

IV. Критерії, правила і процедури оцінювання освітнього середовища

1. Критерії, правила і процедури оцінювання освітнього середовища закладу визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти». Індикатори оцінювання та методи збору інформації для критеріїв оцінювання визначаються відповідно до Додатку 1. Критерії, індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти «Рекомендацій до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О.).

2. Оцінювання освітнього середовища закладу передбачає використання методів анкетування, спостереження та інтерв'ю, аналіз документації для збирання інформації і здійснюється членами адміністрації школи відповідно до розподілу посадових обов'язків із можливим залученням здобувачів освіти та їх батьків..

3. Спостереження за освітнім середовищем закладу проводиться впродовж навчального року та доводиться до учасників освітнього процесу на щорічній звітній конференції.

4. Критерії та показники оцінювання освітнього середовища закладу:

4.1. Критерій 1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці.

Показники:

4.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці.

4.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми.

4.1.3. Здобувачі освіти та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх.

4.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях.

4.1.5. У закладі освіти створюються умови для харчування здобувачів освіти і працівників.

4.1.6. У закладі освіти створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті.

4.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників.

4.2. Критерій 2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.

Показники:

4.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі.

4.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини.

4.2.3. Керівник та заступники керівника (далі – керівництво) закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу (цькуванню), іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояви.

4.3. Критерій 3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору.

Показники:

4.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовуються з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування.

4.3.2. У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

4.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти.

4.3.4. Освітнє середовище мотивує здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя.

4.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо).

V. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

1. Оцінювання здобувачів освіти школи ґрунтується на позитивному підході, що, передусім, передбачає врахування рівня досягнень учнів.

2. Система оцінювання навчальних досягнень учнів:

- має у своїй основі чіткі і зрозумілі вимоги до навчальних результатів;
- дозволяє гарантовано досягти і перевищити ці результати;
- заохочує учнів апробувати різні моделі досягнення результату без ризику отримання негативної оцінки;
- розвиває в учнів упевненість у своїх здібностях і можливостях;

- використовує самооцінювання і взаємооцінювання як важливий елемент навчальної діяльності.

3. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється на основі затверджених Міністерством освіти і науки України критеріїв.

4. Критерії, затверджені Міністерством освіти і науки України, є загальними і використовуються як основа для здійснення оцінювання. Під час організації видів роботи, не передбачених вищезазначеним документом, учитель розробляє критерії, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН, а також враховують особливості вивчення теми (обсяг годин на вивчення, кількість обов'язкових робіт), освітню програму школи, компетентнісний підхід до викладання предмету, організаційну форму проведення навчального заняття.

5. Розроблені вчителем критерії оцінювання не потребують затвердження керівництвом адміністрації закладу освіти.

6. Учителі мають систематично інформувати учнів про розроблені критерії оцінювання. Інформація про критерії оцінювання може бути донесена у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, через інтерактивну інтернет-платформу, електронну пошту, інші види комунікації.

7. Учитель може застосовувати наступні способи контролю навчальних досягнень учнів:

- усне опитування;
- письмова самостійна, контрольна робота (тестова, комбінована, із закритими відповідями, із відкритими відповідями тощо);
- контрольні нормативи;
- лабораторні та практичні роботи (дослідження), практикуми;
- комп'ютерне тестування;
- захист проєктів;
- аналіз портфоліо;
- державну підсумкову атестацію учнів 4-х, 9-х, 11-х класів;
- участь і результативність у шкільних, міських, обласних та всеукраїнських етапах учнівських олімпіад, турнірів, конкурсів, змагань, тощо.

8. Учитель може застосовувати наступні види контролю навчальних досягнень учнів:

- поточне (на кожному уроці);
- тематичне (в кінці вивчення кожної теми або декількох тем);
- підсумкове (семестрове, річне).

9. У школі оцінюється не лише результат роботи, але й процес навчання, індивідуальний поступ кожного учня.

10. Учитель забезпечує мотивуючу роль оцінювання: має позитивно оцінювати навіть скромні досягнення учнів, якщо вони є результатом їх справжніх зусиль.

11. Оцінці підлягає рівень аргументації та уміння учнів висловлювати свою думку.

12. Упроваджуючи компетентнісний підхід оцінювання навчальних досягнень, учитель оцінює:

- уміння розв'язувати проблеми і приймати рішення;
- уміння, які визначають здатність працювати в команді;
- рівень розуміння, а не відтворення фрагментів інформації;
- уміння слухати, розв'язувати конфлікти, вирішувати дискусійні питання і проблеми;
- уміння застосовувати знання в реальних життєвих ситуаціях.

13. Основним індикатором вимірювання результатів освітньої діяльності учнів є їхні навчальні досягнення.

14. Система оцінювання навчальних досягнень учнів постійного перебуває в системі внутрішніх моніторингових досліджень з боку адміністрації школи.

15. Основною метою такого моніторингу є виявлення об'єктивного та раціонального підходу до оцінювання навчальних досягнень учнів з боку вчителя, простеження системності в оцінюванні учнів, динаміки їх навчальних досягнень.

16. Для моніторингу системи оцінювання навчальних досягнень учнів у школі використовуються такі основні джерела:

- результати моніторингів навчальних досягнень учнів (зовнішніх або внутрішніх) у вигляді стандартизованих тестів або інших форм завдань, розроблених учителем або членами адміністрації (у ході підготовки моніторингу допускається використання завдань міжнародних моніторингів PISA, TIMSS та інших);
- результати ДПА у початковій, базовій та старшій школі;
- підсумкове оцінювання учнів у класному журналі.

17. Можливі способи отримання інформації за результатами моніторингових досліджень, що стосуються системи оцінювання навчальних досягнень учнів:

- порівняльний аналіз між результатами ДПА та підсумковим оцінюванням учителя з предмету;

- аналіз середнього балу класів за підсумками семестрового і річного оцінювання;
- порівняльний аналіз навчальних досягнень новоприбулих учнів із рівнем навчальних досягнень у попередніх закладах освіти;
- порівняльний аналіз середнього балу навчальних досягнень учнів з окремих предметів;
- порівняльний аналіз підсумкового оцінювання між класами на одній паралелі;
- порівняльний аналіз підсумкового оцінювання з результатами попередніх навчальних років;
- порівняльний аналіз показника рівня навченості (за формулою Смірнова).

18. Результати моніторингових досліджень узагальнюються у формі таблиць, діаграм, гістограм та висновків.

19. Поряд із 12-бальною в школі застосовується формувальне оцінювання, яке:

- націлене на визначення індивідуальних досягнень кожного учня;
- не передбачає порівняння навчальних досягнень різних учнів;
- широко використовує описове оцінювання;
- застосовує зрозумілі критерії оцінювання, за якими оцінюють учня, він стає свідомим учасником процесу оцінювання і навчання;
- забезпечує зворотний зв'язок – отримання інформації про те, чого учні навчилися, а також про те, як учитель реалізував поставлені навчальні цілі;
 - визначає вектор навчання: виконавши завдання, учні дізнаються про те, якого рівня вони наразі досягли і в якому напрямку їм потрібно рухатися далі.

20. Учитель з метою впровадження формувального оцінювання використовує такі передумови:

- ставить перед учнями виклики у вигляді пошуку причинно-наслідкових зв'язків, розгляду проблемних задач, реалізації проєктів;
- спонукає учнів до самостійного мислення і конструювання відповіді;
- заохочує до обґрунтування думок і способу міркування;
- пропонує чіткі критерії оцінювання;
- формує в учнів розуміння, що будь-яке явище або процес потрібно розглядати всебічно;
- розвиває критичне мислення учнів.

21. У формувальному оцінюванні переважає оцінювання описове, яке спрямовується на індивідуальний прогрес учня.

22. Зміст критеріїв формувального оцінювання вчитель виробляє спільно з учнями до кожної окремої ситуації.

23. Учні школи можуть залучатися до самооцінювання та взаємооцінювання за визначеними попередньо критеріями.

24. Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових видів робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

25. Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного, а за рік – на основі семестрових оцінок.

26. Учень має право на підвищення семестрової оцінки.

V. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників школи

1. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти». Індикатори оцінювання та методи збору інформації для критеріїв оцінювання визначаються відповідно до Додатку 1. Критерії, індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти «Рекомендацій до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О.). Для учителів початкових класів критерії розроблено на основі наказу Державної служби якості освіти України від 01.03.2019 № 01-11/9 «Про затвердження Методики експертного оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації». Із врахуванням особливостей функціонування та рівня сформованості професійних компетентностей педагогічних працівників школи.

2. Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників школи передбачає використання методів анкетування, спостереження та інтерв'ю, аналіз документації для збирання інформації і здійснюється членами адміністрації школи відповідно до розподілу посадових обов'язків із можливим залученням керівників шкільних методичних об'єднань школи.

3. Спостереження за діяльністю педагогічних працівників проводиться впродовж навчального року, включаючи, зокрема, спостереження під час відвідування навчальних занять, на перервах між начальними заняттями, а також огляд класної кімнати, спостереження за організацією взаємодії з учасниками освітнього процесу, в тому числі і з батьками.

4. Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників школи здійснюється після завершення навчального року до початку наступного навчального року та доводиться педагогічним працівникам індивідуально шляхом надсилання електронного листа на електронну адресу учителя.

5. Критерії та показники оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників середньої та старшої ланки школи:

5.1. Критерій 1. Здатність ефективно планувати свою діяльність, використовувати сучасні освітні підходи до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Показники:

5.1.1. Педагогічний працівник планує свою діяльність, аналізує її результативність.

5.1.2. Педагогічний працівник застосовує освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти.

5.1.3. Педагогічний працівник надає дітям рівні можливості участі у різних формах взаємодії, зокрема організовує співпрацю учнів у парах, мікрогрупах, групах.

5.1.4. Педагогічний працівник забезпечує баланс між активним, пасивним та інтерактивним навчанням.

5.1.5. Педагогічний працівник бере участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби).

5.1.6. Педагогічний працівник використовує інформаційно-комунікаційні технології, створює та/або використовує освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо) в ході планування та реалізації освітньої діяльності.

5.1.7. Педагогічний працівник сприяє формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти (формує в учнів повагу до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; нетерпимість до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками; розвиває патріотизм, повагу до державної мови і державних символів України, шанобливе ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, традицій і надбань українського народу; забезпечує позитивне ставлення до індивідуальних відмінностей учнів, цінує, враховує особливості та захищає права кожного з них) у процесі їх навчання, виховання та розвитку.

5.1.8. Педагогічний працівник застосовує різноманітні форми оцінювання роботи учнів та проводить аналіз результативності їхньої навчальної діяльності.

5.2. Критерій 2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників.

Показники:

5.2.1. Педагогічний працівник забезпечує власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. (стосується курсів підвищення кваліфікації).

5.2.2. Педагогічний працівник здійснює інноваційну освітню діяльність, бере участь у освітніх проєктах, залучається до роботи як освітній експерт.

5.2.3. Педагогічний працівник бере участь у семінарах, тренінгах, майстер-класах, науково-практичних конференціях, вебінарах, роботі творчих груп із професійних питань.

5.2.4. Педагогічний працівник транслює свої педагогічні напрацювання через участь у конкурсах педагогічної майстерності, освітніх виставках тощо.

5.3. Критерій 3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти, створення сприятливих умов для здобуття освіти.

Показники:

5.3.1. Педагогічний працівник діє на засадах педагогіки партнерства.

5.3.2. Педагогічний працівник співпрацює з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечує постійний зворотній зв'язок.

5.3.3. Педагогічний працівник практикує педагогічне наставництво, взаємонавчання та інші форми професійної співпраці.

5.3.4. Педагогічний працівник створює комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

5.3.5. Педагогічний працівник забезпечує емоційну і психологічну комфортність освітнього середовища для учнів.

5.4. Критерій 4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

Показники:

5.4.1. Педагогічний працівник під час провадження педагогічної (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності.

5.4.2. Педагогічний працівник сприяє дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

5.5. Критерій 5. Результативність освітнього процесу.

Показники:

5.5.1. Педагогічний працівник забезпечує рівень навчальних досягнень учнів, що відповідає вимогам відповідного державного стандарту (результативність річного оцінювання, участі учнів в ДПА (ЗНО)).

5.5.2. Педагогічний працівник забезпечує високий рівень підготовки здобувачів освіти до участі у Всеукраїнських предметних олімпіадах різних рівнів.

5.5.3. Педагогічний працівник забезпечує високий рівень підготовки здобувачів освіти до участі у конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт в рамках Малої академії наук тощо.

5.5.4. Педагогічний працівник забезпечує високий рівень підготовки здобувачів освіти до участі у турнірах, конкурсах, змаганнях, виставках тощо різних рівнів та різного спрямування.

6. Критерії та показники оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників початкової ланки школи:

6.1. Критерій 1. Здатність планувати і реалізовувати освітній процес на основі особистісно орієнтованого і компетентнісного підходів.

Показники:

6.1.1. Педагогічний працівник планує освітній процес із урахуванням вимог Державного стандарту початкової освіти та освітньої програми.

6.1.2. Педагогічний працівник використовує педагогічні технології в освітньому процесі на основі особистісно орієнтованого і компетентнісного підходів.

6.1.3. Педагогічний працівник надає дітям рівні можливості участі у різних формах взаємодії, зокрема організовує співпрацю учнів у парах, мікрогрупах, групах.

6.1.4. Педагогічний працівник організовує роботу учнів із урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей (у тому числі дітей з особливими освітніми потребами), добираючи доцільні методи, прийоми, засоби навчання.

6.1.5. Педагогічний працівник забезпечує баланс між активним, пасивним та інтерактивним навчанням.

6.1.6. Педагогічний працівник демонструє позитивні навички вербальної та невербальної комунікації з учнями.

6.1.7. Педагогічний працівник застосовує різноманітні форми оцінювання роботи учнів та проводить аналіз результативності їхньої навчальної діяльності.

6.2. Критерій 2. Здатність здійснювати процес навчання, виховання і розвитку учнів, основою якого є повага до прав людини, патріотизм, демократичні та інші загальнолюдські цінності.

Показники:

6.2.1. Педагогічний працівник формує в учнів повагу до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; нетерпимість до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками.

6.2.2. Педагогічний працівник розвиває в учнів патріотизм, повагу до державної мови і державних символів України, шанобливе ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, традицій і надбань українського народу.

6.2.3. Педагогічний працівник забезпечує позитивне ставлення до індивідуальних відмінностей учнів, цінує, враховує особливості та захищає права кожного з них.

6.3. Критерій 3. Здатність створювати безпечне та психологічно комфортне освітнє середовище, орієнтоване на розвиток дітей та мотивацію їх до навчання.

Показники:

6.3.1. Педагогічний працівник створює комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

6.3.2. Педагогічний працівник мотивує учнів до вибору виду діяльності та активного навчання, організовуючи освітні осередки, у тому числі для їхньої індивідуальної роботи.

6.3.3. Педагогічний працівник використовує в освітньому середовищі навчальні матеріали відповідно до інтересів і потреб дітей.

6.3.4. Педагогічний працівник забезпечує емоційну і психологічну комфортність освітнього середовища для учнів.

6.4. Критерій 4. Здатність налагоджувати і підтримувати партнерські стосунки з родинами учнів задля розвитку здібностей та можливостей кожної дитини.

Показники:

6.4.1. Педагогічний працівник співпрацює з родинами учнів, використовуючи різні форми комунікації щодо успіхів у навчанні та розвитку їх дітей, зокрема для розроблення і реалізації індивідуальної освітньої траєкторії.

6.4.2. Педагогічний працівник долучає батьків до організації освітнього процесу та проводить спільно з ними заходи для дітей.

6.5. Критерій 5. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

Показники:

6.5.1. Педагогічний працівник під час провадження педагогічної (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності.

6.5.2. Педагогічний працівник сприяє дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

6.6. Критерій 6. Здатність до постійного професійного розвитку, самооцінювання та рефлексії.

Показники:

6.6.1. Педагогічний працівник аналізує сильні і слабкі сторони своєї професійної діяльності, формує і розвиває власну інформатичну компетентність та визначає шляхи подальшого саморозвитку.

6.6.2. Педагогічний працівник здійснює оцінювання своєї роботи на підставі

інформації із різних джерел (результати оцінювання учнів, зворотний зв'язок від колег, керівництва, учнів, їхніх батьків) та враховує його результати для професійного і особистісного зростання.

- i. Педагогічний працівник бере участь у семінарах, тренінгах, майстер-класах, науково-практичних конференціях, вебінарах, роботі творчих груп із професійних питань.
- ii. Педагогічний працівник постійно співпрацює з іншими вчителями для підвищення своєї власної та їхньої професійної компетентності.

6.7. Критерій 7. Результативність освітнього процесу.

Показники:

- 6.7.1. Педагогічний працівник забезпечує рівень навчальних досягнень учнів, що відповідає вимогам державного стандарту (результативність річного оцінювання, участі учнів у ДПА);
- 6.7.2. Педагогічний працівник забезпечує високий рівень підготовки здобувачів освіти до участі у малих предметних олімпіадах;
- 6.7.3. Педагогічний працівник забезпечує високий рівень підготовки здобувачів освіти до участі у турнірах, конкурсах, змаганнях, виставках тощо різних рівнів та різного спрямування.

7. Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників школи здійснюється за кожним критерієм та включає оцінювання за всіма показниками, що входять до відповідного критерію. Загальна оцінка є сумою балів за всіма критеріями.

8. Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників школи за пунктами 5.1 - 5.4. та 6.1 - 6.6 здійснюється за такими правилами:

- у тому випадку, коли показник, за яким здійснюється оцінювання, простежується постійно/системно, він оцінюється в 3 (три) бали;
- коли показник, за яким здійснюється оцінювання, простежується часто/в більшості випадків, він оцінюється у 2 (два) бали;
- коли показник, за яким здійснюється оцінювання, простежується епізодично/не простежуються, він оцінюється в 1 (один) бал.

9. Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників школи за пунктами 5.5.1 (5-11 кл.) та 6.7.1 (3-4 кл.) здійснюється шляхом розрахунку річного середнього балу навчальних досягнень учнів, яких навчає вчитель. У випадку, якщо учні педагога склали державну підсумкову атестацію в поточному році середній бал по ДПА враховується для оцінки вищезазначених пунктів шляхом розрахунку середнього арифметичного між середнім балом за річне оцінювання та середнім балом за ДПА.

10. Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників школи за пунктами 5.5.2 – 5.5.4 та 6.7.2, 6.7.3 здійснюється шляхом розрахунку суми

балів за кожного призера (I, II, III місця) на кожному рівні (етапі) в обсязі I місце – 3 бали, II місце – 2 бали, III місце – 1 бал.

11. Сума балів за всіма показниками вищезазначених критеріїв є загальною оцінкою педагогічного працівника у поточному навчальному році.

12. Адміністрація школи, у разі потреби, може здійснювати аналіз за кожним критерієм (показником) окремо шляхом розрахунку суми балів, набраних всіма педагогічними працівниками у співвідношенні до максимально можливої кількості балів за певним показником у відсотках.

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності адміністрації школи

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 N 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

1. Вимога 1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.

Критерії оцінювання:

1.1.1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.

1.1.2. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми.

1.1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.

1.1.4. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання.

2. Вимога 2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.

Критерії оцінювання:

2.1. Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру.

2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.

3. Вимога 3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.

3.2. Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності.

3.3. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

4. Вимога 4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу освіти з місцевою громадою.

Критерії оцінювання:

4.1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу.

4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.

4.3. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування.

4.4. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади.

4.5. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам.

4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

5. Вимога 5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

5.1. Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності.

5.2. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

6. Аналіз виконання вищезазначених вимог директором школи забезпечується щорічно у рамках щорічного звіту керівника.

VII. Механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення

якості освіти

1. Механізми реалізації ВСЗЯО передбачають здійснення періодичного оцінювання компонентів ЗЗСО за напрямами оцінювання відповідальними посадовими особами і представниками громадських структур закладу освіти на основі визначених методів збору інформації та відповідного інструментарію (таблиця 1). Отримана інформація узагальнюється, відповідний компонент оцінюється, після чого зазначені матеріали передаються адміністрації школи для прийняття відповідного управлінського рішення щодо удосконалення якості освіти в ЗЗСО.

У кінці кожного навчального року дані узагальнюються у формі самооцінювання за визначеними критеріями (таблиця 2) і слугують базою для планування роботи на наступний навчальний рік.

2. Компоненти напряму оцінювання. До них віднесено (відповідно до наказу МОН України від 09.01.2019 N 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»):

- освітнє середовище закладу освіти (облаштування території, стан приміщення закладу, дотримання повітряно-теплого режиму, стан освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму тощо);

- система оцінювання здобувачів освіти (оприлюднення критеріїв, правил та процедур оцінювання навчальних досягнень, здійснення аналізу результатів навчання учнів, впровадження системи формуального оцінювання тощо);

- педагогічна діяльність педагогічних працівників (формування та реалізація індивідуальних освітніх траєкторій учнів, використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, розвиток педагогіки партнерства тощо);

- управлінські процеси закладу освіти (стратегія розвитку закладу, здійснення річного планування відповідно до стратегії, підвищення кваліфікації педагогічних працівників тощо).

3. Відповідальні за оцінювання. Ними є не тільки члени адміністрації школи, а й представники колективу, громадських організацій закладу.

4. Методи збору інформації та інструментарій. У цій графі визначається метод збору інформації (аналіз документів, опитування, спостереження) та інструментарій (пам'ятка, бланк, анкета тощо).

5. Форми узагальнення інформації. До інформації, яку має надати відповідальна особа після завершення процедури оцінювання, віднесено аналітичну довідку, письмовий звіт, усний звіт, доповідну записку, акт тощо.

6. Рівень оцінювання. Рівень оцінювання як обов'язковий елемент механізму передбачає визначення рівня оцінювання: перший (високий); другий (достатній); третій (вимагає покращення); четвертий (низький).

7. Управлінське рішення. Управлінське рішення приймається на основі аналізу отриманої інформації у вигляді наказу, рішення педагогічної ради, ради закладу, розпорядження, вказівки, письмового доручення, припису, інструкції, резолюції тощо і спрямовано на вдосконалення якості освіти в ЗЗСО.

VIII. Заключні положення

1. Учасники освітнього процесу мають знати вимоги Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Харківської спеціалізованої школи I-III ступенів № 17 Харківської міської ради Харківської області.

2. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

3. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу, які забезпечують ознайомлення з ним усіх здобувачів освіти в обов'язковому порядку.

4. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Харківської спеціалізованої школи I-III ступенів № 17 Харківської міської ради Харківської області схвалюється педагогічною радою, затверджується та вводиться в дію наказом директора.

5. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені рішенням педагогічної ради за поданням будь-якого члена шкільної спільноти.

6. У результаті запровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ХСШ №17 передбачається реалізація його місії шляхом надання споживачам якісних освітніх послуг згідно з національними і світовими вимогами до закладів освіти такого типу, постійний розвиток і саморозвиток всіх учасників освітнього процесу в межах концепції освіти протягом життя.